No. 41. 1844.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS- BLAD.

ZONDAG 7 APRIL

Uit hoofde van het PAASCHFEEST, *zal de* Courant *voor* Dingsdag *niet worden uitgegeven.*

FRANKRIJK.

PARIJS, den 3den April.

In de zitting van de kamer der gedeputeerden van gisteren heeft de heer *Garnier-Pagès* zijn voorstel ontwikkeld tot conversie der 5 en 4½ pCts. renten, vergezeld van een waarborg tegen eene nieuwe conversie binnen de eerstvolgende tien jaren. Hij wederlegde de onderscheidene tegen de zaak ingebragte zwarigheden en zeide dat het nu de tijd was, nu men buiten- en binnenlands vrede en rust genoot, om tot den maatregel over te gaan.

De minister van financiën terstond het woord opvattende, zeide, wat den vorm van het voorstel betrof, dat het beter ware geweest, dat het voorstel door de commissie van het budget ware voorgedragen geworden. Daarna betoogde de minister de ongeschiktheid van het tegenwoordig oogenblik voor eene conversie; de kamer had 506 millioenen fr. voor openbare werken gestemd sedert 1840 bestonden er tot nog toe te korten, er waren spoorwegen begonnen die volvoid moesten worden, en voor al die behoeften bestonden geene andere middelen dan eene leening van 150 millioenen fr. en de reserve der amortisatiekas. De minister achtte dus het oogenblik slecht gekozen, en zou zich tegen het in overweging nemen verklaren.

— In de zitting van heden zijn deze beraadslagingen voortgezet. De heer *Baude* betreurde niet waarom de minister, die het beginsel goedkeurde, den maatregel voor ontijdig hield, nu overal rust heerschte en de maatregel toch eene jaarlijksche bezuiniging van veertien millioenen te weeg zou brengen. De heer *Gould* sprak tegen het in overweging nemen, want men zoude van het beginsel, daar men de renteniere door eene conversie onrecht aandoet, geen moot overgeheel en al aan het zijn oordeel van het tegenwoordig oogenblik overlaten. Hierop verklaarde ook de heer *Gouin* dat hij niet begreep waarom de minister van financiën het voorstel als ontijdig beschouwde, daar overal vrede heerschte, daar de kapitalen overvloedig waren en de rijkdom geld tot lagen prijs noodig had. Nadat die redenaar gezegd had, dat bijna alle Staten van Europa aan de vermindering hunner schuld dachten, voegde de minister van financiën nog eenige andere verklaringen bij het gisteren door hem gezegde, en kon niet toestemmen, dat deze conversie zoo gemakkelijk zou zijn als men staande hield. Bij het vertrek van den post nam de heer *Garnier Pagès* nogmaals het woord.

— De parijsche berigten van den 4den zijn ons heden niet geworden, maar volgens de Brusselsche bladen van gisteren, is het voorstel van den heer *Garnier Pagès*, nog in de zitting van den 3den met eene meerderheid van 9 stemmen (163 tegen 154) verworpen geworden.

— In de kasernen van Parijs worden groote toebereidselen gemaakt voor eene groote wapenschouwing die de koning eerstdaags op het plein du Carrousel en voor de Tuilerien zal houden. Daarna zal de gewone jaarlijksche verwisseling van een deel van het garnizoen plaats hebben.

— Reeds hebben 26 Aartsbisschoppen en bisschoppen van het rijk hunne goedkeuring gehecht aan de door den Aartsbisschop van Parijs in zijn antwoord aan den minister van eeredienst verdedigde beginselen. — De bisschop van *Chalons* heeft een brief aan den grootzegelbewaarder gezonden, waarin hij verzekert, dat zijn brief van gelukwensching aan den abt *Combalot* niet bestemd was geweest om door de dagbladen openbaar gemaakt te worden.

— Op verscheidene plaatsen in Frankrijk worden thans, op aansporing van de geestelijkheid, petitien aan de kamer en het gouvernement voor de vrijheid van onderwijs ter teekening rondgedragen.

— Men zegt dat het ministerie voornemens is nog eene spoorweglijn bij de reeds voorgenomene te voegen, te weten van Parijs naar Brest, over Chartres en Le Mans; deze weg zou den naam van noordwestelijke linie dragen.

— De schout-bij-nacht *Hamelin* zal na de Paaschfeestdagen de reis naar de Stille Zuidzee aanvangen.

— De jongste berigten uit Spanje houden weinig bijzonders.

— De fondsen waren heden (3 April) genoteerd: 5 pCt. 122,40; 3 pCt. 83,15; Nap. r. 101,40; Spanje 5 pCt. 34¼; 3 pCt. 38; Nederl. 2½ pCt. 60½; Röm. L. 106.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 3den April.

De Hertog *van Leuchtenberg* is den 19den der afgeloopen maand van St. Petersburg naar Stockholm afgereisd, om namens den Keizer van alle Russen, zijnen doorluchtigen zwager, den tegenwoordigen Koning van Zweden, *Oscar I*, de deelneming wegens het afsterven zijns koninklijken Vaders te betuigen, en hem zelven met zijne troonsbestijging geluk te wenschen. — Graaf *Orloff* is den 16den dier maand uit Weenen in de russische hoofdstad teruggekeerd.

— Uit Stockholm zijn tijdingen tot den 22sten laatstl. ontvangen. Beide de vorige dagen had de Koning den Rijksraad gepresideerd.

De Oppositiebladen behelsden, naar de overal heerschende gewoonte dier bladen, allerlei gissingen en geruchten omtrent veranderingen in het Ministerie, hetwelk minstens voorbarig schijnt te zijn. Het Rijkswapen zou, naar men wilde, eene verandering ondergaan, en in twee velden van gelijke grootte verdeeld worden, waarvan het een het zweedsche, het andere het noorweegsche wapen zal vertoonen. Tot hiertoe besloeg het laatste slechts het derde deel van het geheele schild.

Een der gronden tot spoedige bijeenroeping van een buitengewonen Zweedschen Rijksdag zou hierin gelegen zijn, dat koning *Oscar* voornemens is de eerstvolgende Noorweegsche Storthing in persoon te openen, hetwelk niet zou kunnen geschieden, wanneer de Zweedsche Rijksdag gelijktijdig met deze in viel.

De zweedsche generaal-majoor *Louis Maria de Camps*, die ontrent gelijktijdig met koning *Karel Jan* krank geworden was, is den 20 Maart, op een den Vorst toebehoorend landgoed bij Stockholm, in negenenzeventigjarigen ouderdom, overleden. Hij was niet alleen met *Bernadotte* in dezelfde stad geboren, maar heeft dezelfde min gezogen, en was door den Koning, wiens persoon hij bijna altijd vergezeld heeft, ten jare 1811 tot overste luitenant in Zweedsche dienst benoemd, hoedanigen rang hij reeds in Fransche dienst bekleed had.

— De *Kölnische Zeitung* berigt uit Berlijn van den 28sten Maart: »Gisteren avond is het tusschen Pruissen, in naam der tolvereeniging, en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika ontworpen handelsverdrag door de heeren *von Bülow* en *Wheaton* onderteekend. Morgen ochtend zal de Amerikaansche legatie-secretaris *Fay* daarmede over Ostende en London naar Washington vertrekken. Aan de goedkeuring van het tractaat door de overige Staten der tolvereeniging wordt in het minst niet getwijfeld. Die van Beijeren en Baden zijn reeds te Berlijn ontvangen.

— Allerwege wordt thans in Duitschland geklaagd over het ongehoorde spel, hetwelk in de aandeelen der talrijke spoorweg-maatschappijen gedreven wordt, en hetwelk zich zelfs tot den minderen Burgerstand en de dienstboden uitstrekt. De Pruissische minister van financiën heeft zich daardoor genoopt gezien om bekend te maken, dat zoo lang de thans ontworpen of begonnen spoorwegen in Pruissen niet der volkrijheid nabij waren, door hem geene adviezen tot concessien voor den aanleg van nieuwe wegen meer aan den Koning zouden worden voorgelegd. Te Berlijn heeft de corporatie der kooplieden, almede als maatregel tot stuiting van het overdreven beurspel, gemeend te moeten bepalen, dat van den 1sten April af niemand die niet tot hunne corporatie behoort, op de beurs zal worden toegelaten, dan tegen vertoon van een toegangbillet, waarvoor acht rijksdaalders in het jaar moet worden betaald, en welke billetten op voorstel en onder waarborg van leden der corporatie zullen worden afgegeven.

Als een staaltje van de zucht om aan spoorweg-ondernemingen deel te nemen, wordt uit Halle berigt, dat aldaar binnen drie dagen in eene negotiatie van twee millioen daalders, voor den aanleg van een gedeelte des zoogenaamden Thüringschen spoorwegs benoodigd, voor niet minder dan omstreeks drie honderd zeventien millioen daalders was ingeschreven, terwijl eene overgroote menigte der deelnemers bestond uit lieden zonder eenig vermogen, die alleen hadden ingeschreven in de hoop van hunne aandeelen dadelijk met ruime winst te kunnen verkoopen.

— Naar men vernomen, zal waarschijnlijk het Ludwigskanaal, tot verbinding van den Rijn met den Donau, nog in dezen zomer voltooid, en in September met groote plegtigheid geopend worden.

BELGIE.

BRUSSEL, den 5den April.

Nadat Z. M. Maandag te Ostende aangekomen was, heeft Hoogstdezelve zich Dingsdag aan boord der koninklijk britsche stoombuit *Princess Alice* ingescheept.

Z. K. H. Prins *Albert* van Saksen-Coburg (gemaal van koningin *Victoria*) wordt tegen den 10den van zijne reis naar Duitschland alhier terug verwacht. De koning en koningin der Belgen zullen tegen den 16den uit Engeland terugkomen.

— Thans houdt zich de senaat bezig met het onderzoek van het door de kamer der vertegenwoordigers aangenomen ontwerp betrekkelijk de jury van onderzoek der Akademische graden. De eerste spreker, de heer *Claes de Cock* heeft zich in de zitting van eergisteren voor het ontwerp verklaard, dat het gouvernement aanvankelijk had voorgesteld, en het na hem sprekend lid, de heer *de Haussy*, stelde zelfs voor, om op dat ontwerp weder terug te komen, was het dan ook maar dat men hetzelve voorloopig, voor een zekeren tijd, in werking bragt, gelijk toch het nu door de vertegenwoordigers aangenomen ontwerp, ook slechts voorloopig (voor den tijd van vier jaren) is; terwijl hij zich overigens vrij sterk uitliet over den loop dien de zaak in de andere kamer gehad had.

De minister van binnenlandsche zaken, *Nothomb*, valte terstond het woord, en begon met te verklaren, dat, nu het onderhavig ontwerp voorloopig aangenomen was, men het deszelfs groote beteekenis benomen had, dat het ministerie zich met het voorstel van den heer *de Haussy* niet kon vereenigen, dewijl het zich dan tusschen de beide kamers zou plaatsen, en men bovendien het eene voorloopige ontwerp voor het andere zou kiezen; iets anders zou het geweest zijn indien een voorstel tot definitive regeling der zaak ware voorgesteld, dan zou de minister tot een zeker punt hebben kunnen begrijpen dat men tot dat uiterste kwam. Van inconsequentie kon men het ministerie niet beschuldigen; het had alles voor zijne overtuiging gedaan, zijn voorstel gehandhaafd en het aan eene dubbele stemming onderworpen; met verder te gaan zou men er eene kabinetsquestie van maken; door terug te gaan zou men zich tusschen de beide kamers plaatsen.

Nog verscheidene leden hebben na den minister gesproken, doch is het toen tot geen besluit gekomen.

In de zitting van gisteren is eerst het voorstel van den heer *de Haussy* met 24 tegen 11 stemmen verworpen, en daarop het ontwerp, zoo als de vertegenwoordigers het aangenomen hadden, met 23 tegen 12 stemmen goedgekeurd.

— Men verzekert stellig dat Z. M. de koning geweigerd heeft het ontslag van den heer *Deschamps* aan te nemen, ten gevolge waarvan hij kelijk reeds het bestuur van zaken bij het ministerie van openbare werken heeft hervat.

Volgens een onzer bladen, zou daarentegen de generaal *Goblet*, ontevreden over hetgeen bij de laatste beraadslagingen over de jury heeft plaats gehad, thans zijn ontslag als minister van buitenlandsche zaken ingezonden hebben en hetzelve werkelijk verlangen.

— De Belgische Moniteur vermeldt, dat de Regering van dat Land aan de Nederlandsche Regering de magtiging heeft gevraagd, om op kosten van België de gronden van den beroemden schilder *Jordaens* te herstellen, die zich te Putten, in de provincie Noord-Brabant, bevindt en door den tijd aanmerkelijk vervallen is. „*Jordaens* werd in 1594 te Antwerpen geboren, en sterft alda in 1678. Hij was een vriend en medearbeider van *Rubens*, maar beleed de protestantsche godsdienst. Om die reden is zijn stoffelijk overschot op Nederlandsch grondgebied ter aarde besteld, gelijk in zijnen leeftijd voor de Antwerpsche Protestanten de gewoonte was.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 6den April.

Wij vernemen dat het Z. M. behaagd heeft Hoogstdezelfs welgevallen te betuigen voor de lofwaardige handelwijs der kadets en onderofficieren der Koninklijke Militaire Akademie, ter gelegenheid van het bijeenbrengen eener vrijwillige bijdrage ten behoeve van 's Rijks schatkist (in ons Nommer 38 van 11. Zondag vermeld), en dat het al verder Z. M. behaagd heeft, als een blijk van bijzondere tevredenheid en waardering van het door hen gebragte offer, aan gezegde Akademie een schilderstuk ten geschenke te geven, vervaardigd door den schilder *Pieneman* en voorstellende den slag nabij en het innemen van Hasselt, ten einde dit stuk in eene der zalen van het gebouw der Akademie te plaatsen.

— Ons is eene nadere en naauwkeurige opgave geworden van de inschrijvingen in de vrijwillige geldleening en bijdragen, die in dit arrondissement zijn gedaan. In de steden te weten (te Breda, Bergen-op-Zoom, Geertruidenberg, Oosterhout en Willemstad) is in de leening ingeschreven voor *f* 737,200, en bijdragen *f* 39,469,12½; op het platte land: in de leening *f* 472,400; bijdragen *f* 86,825,49; té zamen in het geheele arrondissement, in de leening *f* 1,209,600; aan bijdragen *f* 126,285,61½, en deze zijn te zamen gebragt, in 't geheel *f* 1,630,517,72½.

— De *Staats-Courant* houdt heden het volgende berigt:

„De minister van financien, lettende op de artikelen 9 en 20 der wet van den 6den maart 1844 (*Staatsblad n°.* 14), en daartoe door Zijne Majesteit gemagtigd, maakt bekend dat al de certificaten welke tot het bedrag van 30 ten honderd bij elke storting in de geldleening, volgens art. 9 der wet, moeten uitgegeven worden, dadelijk na het doen der stortingen bij den Agent, welke die storting ontvangt, zullen kunnen worden ingetrokken tegen 10 ten honderd van derzelver bedrag, en dit dien ten gevolge *zij, welke dit verlangen*, op elke storting voor de geldleening *drie* ten honderd zullen kunnen korten, tegen afstand van hun regt op het bekomen van die certificaten.

— Volgens doorgaans wel onderrigte personen, zou het ontbrekende aan de 127 millioen, waarvan de Minister van Financien in zijne kennisgeving van Dingsdag gesproken heeft, bedragen hebben eene som van ongeveer acht tonnen gouds, welke zoo als bekend is door Z. M. den Koning zouden zijn gesuppleerd.

— Uit Rotterdam schrijft men van den 3den dezer:

„Wij vernemen dat de inschrijvingen tot deelneming in de vrijwillige 3 pCts. geldleening, welke door de bekende poging van onzen stadgenoot, den notaris *Cazaux*, met medewerking van eenigen zijner ambtgenooten, bijeengebragt en door gemelden Notaris aan de Regering aangeboden zijn, te zamen beloopen hebben eene som van *f* 48,500, en dat dezelve zijn aangenomen, terwijl nader nog aanbiedingen, ten bedrage van *f* 3500, bij onzen genoemden stadgenoot zijn ingekomen, waaraan echter geen gevolg meer heeft kunnen worden gegeven."

— Men meldt ons uit Schiedam, dat het gezamentlijk bedrag, waarvoor door de ingezetenen dier stad in de vrijwillige leening tegen 3 ten honderd is deel genomen, de aanzienlijke som van *f* 820,000 beloopt, terwijl in de naburige gemeente Kethel, waaronder sommige ingezeten der genoemde stad vaste goederen bezitten, tot een bedrag van *f* 78,000 is ingeschreven.

— Uit 's Hage schrijft men nog:

„Het is ons aangenaam te kunnen melden, dat de vrijwillige gift, door de jonge leden van het stedelijke Gymnasium dezer residentie, voor het Vaderland bijeenverzameld, de aanzienlijke som van *honderd vijftig gulden, zeven en zeventig en een halven cent* (*f* 150.77½) bedraagt. Deze gift is heden morgen door eene commissie uit voornoemde jonge leden aan den heer Agent van 's Rijks schatkist ter hand gesteld.

„Men verneemt met genoegen, dat eenige lakeijen van Z. M. den Koning (ofschoon door Hoogstdezelfs edelmoedige zorg van de verpligting hiertoe bevrijd), niet hebben nagelaten, in de vrijwillige bijdragen te behoeve van het Vaderland deel te nemen, en dat door den heer Hofcourier, in hunnen naam, bij den Agent alhier een storting is de som van *f* 195."

— Door het Etat-Major en de Equipage van Zr. Ms. brik-schroef *Courier*, gecommandeerd door den kapitein-luitenant ter zee *van Gobbelschroy*, welke bodem den 28 Maart jongstleden van Batavia in het Vaderland is teruggekomen, is ook bijgedragen in de leening voor de aanzienlijke som van *f* 1055,50 als vrijwillige bijdrage of gift.

— Uit Maastricht word gemeld dat de burgemeesters van Uitstraten en Eysden reeds weder in hunne functien hersteld zijn, alsmede dat in die stad alleen voor ongeveer een millioen in de vrijwillige leening en bijdrage is deelgenomen.

— De Arnhemsche Courant van Donderdag geeft te kennen, het men meent dat de Nederlandsche Handel-Maatschappij in de vrijwillige leening zou hebben ingeschreven voor het montant der som, welke de Regering gemagtigd is aan haar af te lossen. Het *Journal de la Haye* spreekt dit gerucht als een bloot vermoeden tegen.

— Men vernoemt, dat het Z. M. den Koning heeft behaagd, heeren studenten der Utrechtsche Hoogeschool op eene zeer vleijende wijze Hoogstdezelfs dank te betuigen voor hunne blijk vaderlandsliefde bijdrage in de vrijwillige geldleening.

— Bij zijner Majesteits besluit van den 9den April, 1844, n°. 57, is benoemd tot raadsheer in het provinciaal gerigtshof van Zuid-Holland mr. *P. Buyskes*.

— In de residentie is dezer dagen aangekomen de heer *van Goobelschroy*, voor 1830 minister van binnenlandsche zaken alhier.

— De Hooge Raad der Nederlanden heeft thans uitspraak ge-

dien op de voorzieningen in cassatie, ingesteld door *D. Dunlop*, *D. Stranack* en *W. Norwood*, kapiteins der van Rotterdam naar Engeland en *visa verce* varende stoombooten, *de Batavier*, *de Ocean* en de *Columbine*, tegen vier commissen der arrondissements-regtbank te Rotterdam, waarbij zij ter zake van zich te hebben ingelaten met eene verbodene overbrenging van brieven, zijn veroordeeld tot onderscheidene geldboeten.

Namens de requiranten was tot staving hunner voorzieningen aangevoerd, dat het op hen toegepaste besluit van den 8 September 1823 (*Staatsblad n°. 40*) zou derogeren aan eene bestaande wet, hetgeen niet dan bij eene latere wet geschieden kan.

De Hooge Raad heeft, onder anderen, overwogen, dat bij art. 1 van het arrêté van den 27 Prairial 9de jaar, is verboden aan ieder, vreemd aan de dienst der posterijen, zich in te laten met de overbrenging van brieven, dagbladen enz., waarvan het overbrengen uitsluitend is toevertrouwd aan de postadministratie, en dat bepaaldelijk bij art. 7 van het mede hier te lande executoir verklaarde en nog in vigueur zijnde arrêté van den 19 Germinal 10de jaar, werd opgegeven, dat ieder kapitein van een schip, in eene van 's Rijks havens aankomende, gehouden is, op straffe van de geldboete, bedreigd bij art. 5 van het voormeld arrêté van den 27 Prairial 9de jaar, om alle brieven enz. dadelijk aan het postkantoor te bezorgen;

Dat, vervolgens, onder de benaming van schepen, alle vaartuigen, door welk middel ook gedreven, zijn begrepen;

Dat, eindelijk, het Koninklijk besluit van den 8 September 1823 in die bestaande verordeningen geene veranderingen heeft daargesteld, maar integendeel daarnaar verwijst; dat alzoo het beweren der requiranten, alsof het gemelde Koninklijk besluit aan die bestaande wettelijke verordeningen eenige uitbreiding heeft gegeven, is ongegrond.

Op deze gronden heeft de Raad verworpen de voorzieningen in cassatie, en de requiranten veroordeeld in de kosten daarop gevallen.

— Van den Helder schrijft men van den 2den dezer:

„Met den 15den dezer zal in dienst gesteld worden Zr. Ms. nieuw gebouwd stoomschip *de Vesuvius*, waarover het bevel zal voeren de luitenant ter zee eerste klasse *C. G. Hoogenhouck Tulleken*, bestemd naar Oostindië, liggende te Rotterdam. De état-major is zamengesteld uit den luitenant ter zee der eerste klasse, kommandant *C. G. van Hoogenhouck Tulleken*; luitenant ter zee der eerste klasse, eersten officier *L. C. H. Anemaet*; luitenants ter zee der tweede klasse *J. E. de Man*, *J. van Gogh* en *G. M. Bleekman*; adjunct-schrijver en administrateur *R. J. C. Verboon*, en adelborst *van der Velden*. Wijders vernemen wij dat Zr. Ms. stoomschip *Meradie*, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee *Baars*, zich gereed maakt om met den 15 Mei ter versterking der zeemagt in Oostindië en tot het onderhoud der communicatie met het Engelsch eiland Singapore, waardoor men meerdere gelegenheid zal hebben tot het verzenden van brieven per landpost, derwaarts te vertrekken; zullende met dezen bodem de generaal-majoor *Gaggern* en eenige andere officieren der gemeene militie derwaarts worden overgevoerd."

— Donderdag morgen overleed te Amsterdam aan eene langdurige doch hevige zinkingziekte, de hoogleeraar [illegible] *mund Alexander*, eerst sedert 16 October 1843 hoogleeraar in de geneeskunde aan de clinische geneeskundige school, en honorair hoogleerhaar in hetzelfde vak aan het Athenæum aldaar; vroeger, laatstelijk honorair hoogleeraar bij de hoogeschool te Utrecht. De wetenschap, in wier beoefening en verbreiding hij steeds het verband tusschen de studie der vroégere geneeskunde met die van lateren tijd wijselijk in het oog hield, heeft door dit sterfgeval van baren niet meer jeugdigen, maar daarom niet minder ijverigen bedienaar, een groot verlies geleden, terwijl de menschheid in hem den man betreurt die, uit echt christelijke beginselen, haren naasten liefdevol behartigde. Wat zijne nagelaten betrekkingen en talrijke vrienden in hem missen zullen, laat zich niet omschrijven.

— Laatstleden Maandag is te Leiden, na eene langdurige ziekte, overleden de hooggeleerde heer *H. E. Weyers*, hoogleeraar in de Oostersche talen, in den ouderdom van bijna 39 jaren, diep betreurd door allen, die op grondige geleerdheid prijs stellen. Zijn dood is een groot verlies voor de wetenschap in het algemeen, en voor de hoogeschool in het bijzonder.

— In den nacht van den 2den op den 3den is te 's Gravenhage plotseling overleden Jhr. Mr. *F. Beelaerts van Blokland*, raadsheer in den hoogen raad der Nederlanden. Nog denzelfden dag had de heer *Beelaerts* de zitting van den raad bijgewoond.

Van de 100 aangetaste runderen zijn in die jaren gemiddeld nagenoeg 71 gestorven en 29 van de ziekte opgekomen. Van de 100 aangetaste runderen stierven in Gelderland 78, in Overijssel 79, in Utrecht 76, in Noord-Braband 74, in Zuid-Holland 70, in Noord-Holland 60.

Door het verlies dier 64,989 runderen is de nationale rijkdom, naar eene raming van dr. *Numan*, verminderd met ƒ 3,899,340, of wel, zoo de waarderingen der gestorven runderen tot het erlangen van schadevergoeding tot maatstaf genomen worden, met ƒ 4,809,186. Bij deze raming van het verlies is alleen de waarde van het vee op zich zelf in rekening gebragt, en geenszins de winstderving der voortbrengselen van het vee, noch het verlies voor den aanfok, noch de verminderde waarde der van de ziekte opgekomen runderen.

In Sept. 1842 en vervolgens tot ult. Aug. 1843, zijn ten gevolge der longziekte gedood: in Noord-Braband 2 runderen, in Gelderland 3, in Overijssel 18, in Drenthe 203, in Utrecht 6.

„Zwaar, zegt Dr. *Numan*, mag voorzeker de rampspoed genoemd worden, die door deze veeziekte in de eerste plaats den landman wordt toegebragt. Dezelve blijft echter altijd verre beneden de verwoesting en madeelen, welke door de runderpest in vorige eeuwen meermalen werden veroorzaakt, zoo in ons land, als in naburige rijken. In 1714 stierven in ons land aan de runderpest 2 à 300,000 runderen. In Zuid-Holland werden, van 1 April 1769 tot 31 Maart 1770, 160,220 door dezelve weggerukt. Men heeft berekend, dat de runderpest sedert 1711 tot ongeveer het begin dezer eeuw, in Duitschland 28 millioen en in geheel Europa 200 millioen stuks runderen heeft doen verloren gaan. De runderpest komt echter op eene minder bedekte wijze aan, en vertoont zich spoediger in haren waren aard dan de longziekte; die van de runderpest opkomen, herstellen in den regel volkomen, waardoor zij dan, als gebeterde runderen, eene hooge waarde verkrijgen; terwijl de runderen, die van de longziekte opkomen, in ver de meeste gevallen slechts als gedeeltelijk en schijnbaar gebezen kunnen worden beschouwd en veel van derzelver waarde verliezen. Het vermogen, om de ziekte aan andere voorwerpen mede te deelen, blijft nog een onbepaalden tijd bij het opgekomen longziek rund bestaan, terwijl dat vermogen bij de runderpest met de herstelling verdwijnt."

SPAARBANK TE BREDA.

Uit hoofde van het invallend *Paaschfeest* zal de gewone zitting, in plaats van Maandag, Dingsdag gehouden worden, des namiddags van half vier tot vijf uren, op het Stadhuis.

192de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

DERDE KLASSE.

3e Trekking. N°. 8031, ƒ 7500; N°. 14710, 18255, ieder ƒ 1000.
6e ——— N°. 8514, 23083, ieder ƒ 1000.
7e ——— N°. 6049, ƒ 25,000; N°. 9593, 15724, 20828, ied. ƒ 1000.
8e ——— N°. 2142, ƒ 1500; 5699, pr. ƒ 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (5 *April*) werden omgezet: Ned. 2½ pCt. 60 drie achtste, ¾; 5 pCt. 100 drie achtste; Syndic. 4½ pCt. 97⅝, 98; ditto 3½ pCt. 85½; Handelm. 148; O. Indie 5 pCt. 100 drie zest.; Ardoins 22⅛, ¼; ditto 3 pCt. 37⅝, ⅞; Fransche Uitgest. 7⅛; Portug. te Lond. 47⅝, ½; Rusland 4 pCt. 90½, ¾; Enk. Bl. Gr. 13½; Onbep. 13½, ⅝.

*** Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen' ZOON, C. VAN DER MADE, geliefde Echtgenoote van

L. G. JAMES.

Breda, den 3. April 1844.

*** Heden ontvingen wij het treffend berigt van het afsterven, te [illegible] den 1. dezer, na eene korte ongesteldheid, in den ouderdom van ruim drie en dertig jaren, van onzen zeer geliefden oudsten Zoon D. J. SAUTIJN SCHOVEL, in leven Ingenieur van den Waterstaat.

Eenige Kennisgeving.

L. H. ELIAS SCHOVEL,
J. J. ELIAS SCHOVEL,
Geb. STEIN PARVÉ.

's Gravenhage, den 1. April 1844.

UITROEIJING DER EKSTEROOGEN

TOT DEN WORTEL TOE,

DOOR DEN HEER *SANDER*.

De Heer SANDER, een der ervarenste mannen in de [illegible] van het *Uitroeijen der Eksteroogen*, is van [illegible] met het *Elixir*, dat te [illegible] komen. Hij is de [illegible] door alle tijdschriften van Holland, Duitschland, Parijs en België

geroemd wordt als een onfeilbaar middel tot het volledig doen verdwijnen der Eksteroogen.

Gemelde Heer SANDER heeft de eer het publiek te verwittigen, dat hij zich belast met het Uitroejen der Eksteroogen niet alleen, maar ook van het Eelt, de Weren tusschen de teenen, onder de plant van den voet, tusschen de nagels en het vleesch, en zulks zonder snijden of branden, alleen met het onwaardeerbaar *Elixir*, waarvan hij de uitvinder is. De operatie geschiedt binnen twee of drie minuten, zonder de minste smart.

De lijders kunnen, onmiddellijk nadat zij van de kwaal verlost zijn, gerust het naauwste schoeisel aantrekken, zonder de minste pijn te moeten lijden.

Hij is voorzien van eene menigte getuigschriften, welke hem in Italie, Engeland, Duitschland en Frankrijk, en onlangs nog door Iserbeide geneesheeren, zijn verleend, alsmede door verklaringen van personen, welke twee, vier en zes jaren na de genezing zijn ingelaverd.

De personen, welke zijne dienst noodig hebben, en aan huis zouden willen geholpen zijn, worden verzocht hem hiervan mondeling of schriftelijk te verwittigen.

De Heer SANDER kan een groot getal getuigschriften toonen, welke hem door vele personen van rang zijn verleend, die hij tot hunne groote voldoening heeft behandeld; onder anderen den graaf de Lauguinais, pair van Frankrijk, den abt Gommet, Clemens, vader, grondeigenaar, C. Jacquin, Xiste, Seignart, zoon, Vignon, Herpin, Med. Doctor, Savary, Dubois, vicaris-generaal, Ad. Bonfils, den graaf E. d'Hauterive, Th. Chassaing, Al. Dellocroce, Lacroix, Dechevelle, Jean-Fr. Pontille, Dawaux, L. Leyras, lid van den talen raad, mad. Genets, de Chauviat, mad. Bastin. De Heer SANDER bezit nog een groot getal andere certificaten, die hij niet openbaar maakt om te voldoen aan den wensch dergenen die hem dezelve verleend hebben.

De Dames, welke zouden wenschen aan huis door Mad. SANDER geholpen te worden, kunnen zich met volkomen vertrouwen tot haar wenden. In minder dan twee minuten en met dezelfde vaardigheid als haar echtgenoot, zij zal Eksteroogen, Likdoornen, het Eelt, de Weren en wat dies meer is, geheel uit, zonder de minste pijn te veroorzaken, en dermate dat men terstond daarop de engste schoenen zonder iets meer hierop aan te doen.

De Heer SANDER heeft het genoegen het geëerde Publiek te kunnen mededeelen, dat hij sedert zijn verblijf van een groot getal Getuigschriften van de voornaamste Familien binnen *Breda*, welke bij hem voor een ieder ter inzage liggen.

Zijne woning is in de Halstraat bij den Heer VAN DIJK, *Lett. A, N°. 462, alwaar men hem dagelijks van 10 Uren des morgens en van 2 tot 3 uren des namiddags kan komen spreken.*

De BURGEMEESTER en WETHOUDERS der STAD *BERGEN-OP-ZOOM*

brengen bij deze ter kennisse der belanghebbenden, dat de gewone **VOORJAARSKERMIS** binnen dezelve Stad zal aanvangen *den* 29. *April* en eindigen *den* 4. *Mei* dezes *jaars*, en dat te dier gelegenheid alle HAZARDSPELEN, zoogenaamde HOROSCOOPTREKKERS, BEDELAARS, enz. van dezelve zullen worden geweerd, en de bevonden Policie-Beginselen op zodanige Personen in dergelijke worden toegepast, kunnende men zich voor de STANDPLAATSEN op *Donderdag* bij den Heere Maarschalk J. LEREAU

Brieven adresseren aan den Heere Maarschalk J. LEREAU.

Bergen op-Zoom, 4 April 1844.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. D. DE ROOCK.

Ter ordonnantie van deezelven,
De Stads-Secretaris,
J. ALDER.

8STE REGIMENT INFANTERIE.

De KAPITEINS COMMISSARISSEN der Bataillons in garnizoen te *Breda*, zullen, onder nadere goedkeuring van den Kolonel Kommandant van het Regiment, op *Dingsdag* den 16. dezer, des middags ten 12 uur,

AANBESTEDEN:

De Leverancie van Rundvleesch en Vet;

benoodigd voor de Menages der bovenbedoelde Bataillons, van en met den 30 April 1845.

UITBESTEDING DER KISTEN.

De Voorwaarden zullen van heden af aan ter lezing liggen op het Bureau van den Kolonel voornoemd, alwaar tevens de Inschrijvings-Billetten, in eene daartoe bestemde Bus, kunnen gestoken worden.

Breda, den 6. April 1844.

De Majoor bij het Regiment PROESF, &c. COMP.

Op Woensdag 10 April 1844, des voormiddags ten 10 uren, ten huize van Mejuffr. de Wed. L. OERS, op de Groote Markt te *Breda*, PUBLIEKE VERKOOPING, van eene keurschoone en talrijke Verzameling van BLOEMEN voor de Kamer, als: Oranjerie en Broeikas, alsmede zeer fraai schoone STRUIK- en HEESTERGEWASSEN.

Alles 2 Uren vóór de Verkooping te zien.

Op Maandag den 15 April 1844, des voormiddags ten 10 uren, zal, ten verzoeke van zijne Principalen, op *Donderdag den* 11. *April* 1844, des avonds ten 7 uren, in het Koffijhuis van J. P. C. PISTORIUS, in de Reigerstraat te *Breda*, publiek VEILEN, en op *Donderdag den* 25. *April* daaraanvolgende, ter plaatse en ure vermeld, aan de meestbiedenden, FINAAL VERKOOPEN:

1e Koop. Een sterk HUIS, HOF en ERF, van ouds genaamd *Zundert*, staande en gelegen te *Breda*, op de westzijde van de Nieuwe Huizen, strekkende met den Hof tot aan Stads Wal, langs welke den Huis den ingang heeft; gequoteerd Wijk B, N°. 429, en kadastraal bekend sectie A, N°. 1127, ter grootte van 3 Roeden, 55 Ellen. — Zijnde dit HUIS en ERF, zoo door deszelfs groot terrein als anderzins, zeer goed geschikt tot eene Hovenierderij.

Te aanvaarden in gebruik met 1°. Mei 1844.

2e Koop. Een zeer goed ter nering staand WINKELHUIS, ACHTERWONING en ERF, van ouds genaamd *de Zon*, met den halven Gang daar oostwaarts aan gelegen, strekkende deze Huizinge tot aan de Pomp in gemelden Gang; — staande en gelegen te *Breda*, op de zuidzijde van de Boschstraat, Wijk A, N°. 604, en kadastraal bekend onder sectie B, N°. 347, begrepen onder de grootte van 3 Roeden, 9 Ellen.

Te aanvaarden in gebruik met 1°. Mei 1844.

3e Koop. Eene ACHTERWONING, STALLING, TUIN en ERF, met den halven Gang oostwaarts daaraan gelegen, van af de Pomp in dezelve staande, en alzoo zoo verre deze Koop strekt, staande en gelegen op de zuidzijde van de Boschstraat te *Breda*, achter de Huizinge van den 2den Koop, zijnde bijzonder goed geschikt tot eene Hoveniers-Woning; gequoteerd Wijk A, N°. 605, en kadastraal bekend onder sectie B, N°. 346, ter grootte van 1 Roede, 43 Ellen, en verder begrepen onder de grootte van 3 Roeden, 9 Ellen.

Te aanvaarden in gebruik met den 2. December 1844.

De 2de en 3de Koop zullen eerst elk afzonderlijk, en daarna gecombineerd worden geveild.

Nog zal gemelde Notaris, ter plaatse en ure voornoemd, aan de meestbiedenden, PUBLIEK VERKOOPEN:

De HELFT in een Blok HUISJES, genaamd *de Houten Tentjes*, zijnde ELF HUISJES of WONINGEN, naast elkander gelegen, achter den Beljert bij den Stads Wal te *Breda*, bij het kadaster bekend onder sectie B, N°. 734 tot en met N°. 744, tezamentlijke grootte van 2 Roeden en 6 Ellen.

(Alle voorschreven Woningen zijn bij de week verhuurd.)

Behoudende de wederkeerige voorschreven Blok HUISJES aan den Heer C. N. JANSSENS te *Breda*.

VERKOOPING VAN

MOBILAIRE GOEDEREN

Op Vrijdag den 12 April 1844, aanvangende des voormiddags om tien uren, ten verzoeke van den Heer W. A. DE HAAN, Gepatenteerd Onderhemer van Publieke Verkoopingen, zal MEJOBERT VAN DEN ENDEN, Griffier bij het Kantongerecht te *Breda*, den zijnen huize, op de Groote Markt Verkoopen, de navolgende MOBILAIRE GOEDEREN, als: Eenige Spiegels, Platen en Schilderijen, 12 stuks mooije Mahonyhouten Stoelen met losse paardenharen Zittingen en eene Partij andere Stoelen, Mahonyhouten Thee- en andere Tafels, twee Coulisse-Tafels, Ledekanten, Bedden, Matrassen en toebehooren, een zeer goede Violoncel of Bas, een Altviool, een aantal Koper-, Tin- en IJzeren Keukengerijf, verscheidene nog zeer bruikbare Vlegbleeden en meer andere Voorwerpen, welke den dag voor den Verkoop, en de gewone uren, aldaar kunnen worden gezien.

Publieke Verkooping van Timmerhout,

en drie Maanden Crediet.

A. MEEUWESEN en Cha. VERKAAR, zullen, op Dingsdag den 16 April 1844, des voormiddags ten 10 ure, bij de Kleine Kerk aan de Haven, PUBLIEK VERKOOPEN:

Eene groote partij TIMMERHOUT, bestaande in DENNEN, GREENEN en VUREN deelen, RIBBEN en LATTEN, van verschillende lengten en dikten, alsook eene menigte SPEREN en Vlaamsche DRAAIBOOMEN, en verder eenige hoeveelheden SCHALEN, AFBRAAK, GERIEF en BRANDHOUT, alles HOUTWAREN.

Verkooping bovengemelde plaats voor aan keder deezen tijd.

Zegt het voort.

Te vinden bij PROESF & COMP.,
Boek-, Steen- en Boekverkoopers.